

ਪੰਜਾਬ ਸੀਰੀਜ਼ [VOL. XVI-(1)]

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਭਗਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 68.

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ (1953 ਦਾ X) - ਐਸ. 19-ਈ-ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XIII) ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਕੇਕੇ- ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14,15, 19 ਅਤੇ 31 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, - ਐਕਟਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ- ਕੀ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਉਪਾਅ- ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਮੀਨੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਕਾਨੂੰਨ (1953 ਦਾ X) - ਐੱਸ. 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ- ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਐਸ.ਐਸ. 10-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ- ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ-ਕੀ ਬੇਗਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਛੱਡੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13(2)-ਬੁਨਿਆਦੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਰੰਗਦਾਰ ਵਿਧਾਨ-ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ- ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਈ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਟੈਨੈਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 32-ਕੇਕੇ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14, 15, 19 ਅਤੇ 31 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਕੇਵਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੂੰਹਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਵੰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾ ਤਾਂ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਘਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਖੇਤਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10A ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਨ। ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਭਾਗ ਕੇਵਲ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰੁਝ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹੱਕ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦੇ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅੰਤਰ ਨਾਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਮਦਨੀ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ 1953, ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਟੈਨੈਸੀ ਐਂਡ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ 1955, ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਉਪਾਅ ਹਨ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31-ਏ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 14,19 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਦਾਰ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਰੰਗੀਨ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953, ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹੋਲਡਿੰਗ, ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਜਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ, 23 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2. , 1961 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ. ਜਲੰਧਰ ਡਵੀਜ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 3 ਮਿਤੀ 1 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਲੰਧਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4. ਮਿਤੀ 7 ਜੁਲਾਈ, 1961, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਾ ਕਰਨ।

ਕੇ ਐਸ ਚਾਵਲਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਸੀ.ਡੀ. ਦੀਵਾਨ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ.ਅਗਰਵਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.-ਇਹ ਫੈਸਲਾ 1962 ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ: 68, 935 ਅਤੇ 936 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ, ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 227 ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 (1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਈ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਵਾਇਰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੇਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14) ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955 (1955 ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 13) ਦੀ ਧਾਰਾ 32KK ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (ਸੇਧ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ) ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 16) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਹਨ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 68 ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਭਗਤ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਨ ਅਤੇ 18 ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਲੰਧਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਹਨ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 14 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਰਦੇਸ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਪਿੰਡ ਪੱਦੀ ਜਗੀਰ ਅਤੇ ਬੀੜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ 53 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਇਸ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ 1949 ਵਿੱਚ 43 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1949 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਕੁੱਲ 96 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਹਿੱਸਾ 48 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਪੱਦੀ ਜਗੀਰ ਅਤੇ ਬੀੜ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਸੇ ਸਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ 27 ਦਸੰਬਰ 1955 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ 19 ਜਨਵਰੀ 1956 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1949 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 48 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ, ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 48 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ 'ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ' ਨੂੰ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ 60 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ 60 ਏਕੜ, ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅੰਕੜੇ 50 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਜਾਂ 100 ਆਮ ਏਕੜ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 50 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ 21-1/2 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ 26-1/2 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਇਸ ਲਈ, ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਵੈ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 57 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11) ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਨੇ 'ਸਰਪਲੱਸ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5-ਏ) ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ। 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿੱਥੇ, ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੇਤਰ; ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 8, ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਦੁਆਰਾ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਸੇਧ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਧ 1955 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 11, 26 ਮਈ, 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1957 (1957 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46) ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਆਫ਼ 1953 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੇਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ; ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ 20 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਸਟੇਟ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੇਧ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਬੀ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1), ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਸੀ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 10 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਿਰਫ਼ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਫਾਰਮ 22 ਮਾਰਚ, 1958 ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਛਾਪੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਲਬਧਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਸੇਧ ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ (ਸੇਧ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1958 (1958 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 6) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਿਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ (ਸੇਧ) ਐਕਟ, 1959 (1959 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 4) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19-ਏ, 19-ਬੀ, 19-ਸੀ ਅਤੇ 19-ਡੀ, ਧਾਰਾ 19 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ, ਭਾਵ, 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ, ਐਕਟ 10 ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਪ ਵਿੱਚ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਵਿਰਾਸਤ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਜਾਂ ਤੇਹਫ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਬਾਦਲੇ, ਵਟਾਂਦਰੇ, ਲੀਜ਼, ਸਮਝੌਤੇ, ਜਾਂ ਬੰਦੋਬਸਤ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼

ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਮਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਬਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਸੀ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਡੀ ਸੰਘ ਦੇ ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਾਰਜਕਾਲ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1959 (ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 32 ਆਫ 1959), ਪਰ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 15 ਮਾਰਚ ਤੋਂ 14 ਜੁਲਾਈ 1958 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 4-3/4 ਯੂਨਿਟਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 9 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 6-1/2 ਯੂਨਿਟਾਂ, ਕੁੱਲ 21 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 10-1/2 ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਛੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਟਰਾਂਸਫਰ 22 ਮਾਰਚ 1958 ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਿਆਦ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ, ਜੇ ਕਿ ਮਾਰਚ, 22, 1958 ਤੋਂ ਗਿਣੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ ਆਈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 6 ਆਫ 1958 21 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਲ ਸਹਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਅਰੋੜਾ ਅੱਗੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 29 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇਡੀ ਅਰੋੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਕੇਸ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਛਾਬੜਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 7 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸੁਦਾ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ, ਪਰ ਉਸ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 21 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 10-1/2 ਯੂਨਿਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 5 ਤੋਂ 18, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ 8 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਅਤੇ 5-1/2 ਯੂਨਿਟ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਸਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ 26 ਸਟੈਂਡਰਡ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਏਕੜ ਅਤੇ 12 ਯੂਨਿਟ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ 48 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 6-1/2 ਯੂਨਿਟ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, "ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਨਿਯਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਧੂ ਪੂਲ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਕੋਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਪੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਤਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ। ਸਰਪਲੱਸ ਪੂਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਹਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ

ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਸ ਅਪੀਲੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਰੀਵਿਜ਼ਨ ਨੂੰ 23 ਦਸੰਬਰ 1961 ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਮਾਤਹਿਤ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਨੁਚਿਤ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ, ਪਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਵਿਦਿਅਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਤੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਵਿਚ ਕੀਤੀ, ਕਿ "ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਜੋ ਸਿਰਫ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਇੱਕ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 16 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।" ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੀ ਕੁੱਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 68 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ (ਏ) ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, (ਬੀ) ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਵਰੀ, 1956 ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ ਉਸ ਦੇ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, (ਸੀ) ਕਿ ਉਸਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 21 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਅਤੇ 6-1/2 ਯੂਨਿਟ ਵੇਚੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1959 ਦਾ 4 ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਡੀ) ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ, (ਈ) ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, (ਫ) ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਅਰੋੜਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਅਤੇ (ਜੀ) ਕਿ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਮੈਦਾਨ ਨੂੰ ਪਲ ਲਈ ਛੱਡਣਾ; ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ 1956 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ 1949 ਵਿਚ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਨੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੁਝ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਤੋਂ

ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੇ, ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਲਗਾਵੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ

ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1959, ਜਿਸ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸ ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੱਕ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਫਾਲਟ, ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੀ ਕੋਈ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਉਸ ਨੂੰ, ਜਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੇਚੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 5-ਸੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ, 5-ਬੀ ਅਤੇ 5-ਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ, ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿਸ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਦੇ ਮੂਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਡੀ. ਅਰੇੜਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਿਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੇ। ਕੇ.ਡੀ. ਅਰੇੜਾ, ਅਜਿਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਗਲਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਹਨ।

1962 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦੋ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 935 ਅਤੇ 936 ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਉਹੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਲਤ ਕੀਮਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। 9 ਜੂਨ, 1962 ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਬਠਿੰਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਾਲ ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਰਣਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਕੁਝ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਲਤ ਕੀਮਤ ਹੋਣ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਰੇਕ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮਾਪ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਿਰਫ਼ ਗਣਿਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਰੇਟ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਗਣਿਤਕ ਗਲਤ ਗਣਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਲਤ

ਗਣਨਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਗਲਤ ਕੀਮਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਛੱਡਦਾ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੇ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 13) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 1955 ਦਾ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 13 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹਨ: ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ। ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ, ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸਾਂਝੀ-ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਹਰੀ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਚੰਦੂ ਲਾਲ (2), ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ-ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ। ਮੋਹਨ ਲਾਲ (3) ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਹਾਏ (4), ਸੈਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ (5), ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਦੇਓਕੀ ਨੰਦਨ (6)। ਉਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜਾਇਦਾਦ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੂਰਵਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕੋ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿੰਨੀ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਭੋਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ-ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ (3), ਸਤੀਸ਼ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਦੇਓਕੀ ਨੰਦਨ (6) ਅਤੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। , ਦ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 (1956 ਦਾ ਐਕਟ 30), ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪੁਰਸ਼ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਸਹਿ-ਸਬੰਧੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। - ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਜੀਵਤ ਮਾਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਉਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸ਼ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ, ਧਾਰਾ 30 ਦੁਆਰਾ, ਸਹਿ-ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੇ ਵਸੀਅਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕੁਝ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਿਸਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਘਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਵਲ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਹੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਰਕਬਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਵਰਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਪਿਤਾ ਤੋਂ, ਸੰਯੁਕਤ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਕੋਲ ਆਪਣਾ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਮਨਜ਼ੂਰ ਖੇਤਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਾਇਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ 1953 ਦੇ 10 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਈ ਅਤੇ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 16 ਦੁਆਰਾ 1955 ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 13 ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਕੇਕੇ ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ

ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: ਅਸਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਅਰਬਿੰਦਾ ਬੋਸ (7), ਅਤੇ ਕੇਚੁਨੀ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਕੇਰਲਾ (8)। ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸੇਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਈ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"19-ਈ. ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, -

- (a) ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਨੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵੰਸ਼ਜ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ; ਅਤੇ
- (b) ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, 'ਵੰਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।"

1955 ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਐਕਟ 13 ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 32-ਕੇਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19-ਈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੇਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14, 15, 19 ਅਤੇ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਕੇਚੁਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31ਏ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (9), ਅਤੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਬੱਧ ਧਾਰਾ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 14, 19 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਲੀਲ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਪ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ?

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਹਨ-

1. (ਏ) ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪਿਤਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਪਿਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਐਲਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਲੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਖਤਮ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੇ ਇਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਿਤਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਹੋਵੇ;

(ਬੀ) ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ 30 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦਾ ਰਕਬਾ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਰਕਬਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 30 ਸਟੈਂਡਰਡ ਏਕੜ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ।

(c) ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹਨ; ਅਤੇ ਵਿੱਚ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 31 ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2. ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਧਾਰਾ ਭੂਮੀ-ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। , ਧਾਰਾ 19(1) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ।

3. ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਭਾਗ (i) ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, (ii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, (iii) ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ (iv) ਸਿਰਫ਼ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ; ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਘੱਟ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਭਾਗ ਇੱਕ ਰੰਗਦਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ 'ਸੁਭਾਅ' ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਨੂੰਨ।

5. ਇਹ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 15(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੇਵੇਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਿੰਗ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣ-ਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਤਕਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

6. ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਖੁਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਕਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਦਲੀਲ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡਿਤ ਧਾਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਵਿਚ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ- ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਧਾਰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੁੰਦਾ। ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਵੰਸ਼ ਨਹੀਂ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। - ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਇਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਛੱਡਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਖੇਤਰ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਭਾਗ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹੀ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਦੇ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਇਕੱਲੇ ਪੂਰਵਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵਜ, ਬਿਨਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ, ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਵਸੇ ਹੋਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੁਰਾੜੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਇਲਾਜ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪੂਰਵਜ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਪਹਿਲੂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਵੰਸ਼' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਵੰਸ਼ਜ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੁੱਲਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ, 12ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਦੇ ਪੈਰਾ 212 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ-ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਣਵਿਆਹੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ"। ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮਾਦਾ ਵੰਸ਼ਜ ਸ਼ਬਦ 'ਵੰਸ਼ਜ' ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਪਤਨੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਪੈਰਾ 307 ਵਿਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਬਾਲਗ ਸਹਿਪਾਠਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸਹਿਪਾਠ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੇ ਵੰਡ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪਤੀ (ਪੈਰਾ 315) ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵੀ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪਤਨੀ ਦੀ ਕੋਈ ਫੇਰੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਬੇਲੋੜੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ

ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਔਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਤਨੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ- ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਕਮਾਈ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਜੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। , ਜਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਢੰਗ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (10) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ 1953 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1955 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ 11 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ -

"ਐਕਟ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤਿੰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੇ ਉਹ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; (2) ਇਹ ਸੋਧਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝੇ ਗਏ 'ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ' ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (3) ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਤੇ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14, 19 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਪਾਇਆ ਜੇ ਧਾਰਾ 31-ਏ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 14, 19 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, 1953 ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 10 ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਧਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ "ਚਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ-

- (1) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਛੱਤ;
- (2) ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ;
- (3) ਕਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ; ਅਤੇ
- (4) ਕੁਝ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਐਕਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਦਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ." ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਪ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਸ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੈਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਬੰਦੋਬਸਤ ਜਾਂ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਮਾਪ ਵਜੋਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਭਾਗ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਮਾਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਅਧਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਕਿਸੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ - "ਰਾਜ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ ਜੋ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਵੇ ਜਾਂ ਘਟਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਲਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਲੰਘਣਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।" ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਹਣਾ ਜਾਂ ਸੰਕੁਚਿਤ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰਵ-ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੋਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 31ਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਸੀ। ਦਲੀਲ, ਉਸ ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਰਥਹੀਣ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲਾ ਆਧਾਰ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਆਧਾਰ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਦੌਲਤ ਸਿੰਘ (11) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਸ਼ਬਦ 'ਵਰਜਿਤ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।" ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ" ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ 'ਸ਼ਬਦ' ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। 'ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵੈਧ, ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਮਾਮਲਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਚੁਨੀ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ

ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਸਾਧੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦਿ ਕਸਟਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਆਫ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (12), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 1116 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ-

"ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜੋ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ 'ਤੇ, ਸੱਚਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 1947 ਦੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ XIV ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਸੰਮਿਲਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕਿ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ।"

ਆਰਟੀਕਲ 31ਏ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ (ਚੌਥੀ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1955 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਦਲੀਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਏ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਬੇਕਾਰ ਹੈ।

ਤੀਸਰੀ ਦਲੀਲ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੇਚੁਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ- ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਥਾਨੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤਰਵਾੜ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਕਰੇ। ਸਟੈਨੀਜ਼ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਦੋਂ ਸੀ ਉਸ ਐਕਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਉੱਨਾ ਹੀ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਐਕਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਐਕਟ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੇਚੁਨੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਇਸ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ; ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਬਣ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਸਮਝਣਯੋਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਚੁਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚੌਥੀ ਦਲੀਲ ਰੰਗੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ਬੱਧ ਭਾਗ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਜੇ ਆਧਾਰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਹਨ (ਏ) ਕਿ ਧਾਰਾ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਸਨੂੰ ਵੰਡ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਾਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ, ਅਤੇ (ਅ) ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ

ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਅਤੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ, ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੁਪਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੱਤਰ ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤੀ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ: ਸੋਨਾਪੁਰ ਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਾਮਰੂਪ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ (13), ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਟਰੱਸਟੀਜ਼, ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਟਿਬੀਆ ਕਾਲਜ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (14), ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰੰਗਦਾਰ ਟੈਸਟ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨ ਹੈ। ਰੰਗੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਧਾਨ-ਮੰਡਲ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗੀਨ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਛੁਪਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ।

ਪੰਜਵੀਂ ਦਲੀਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 15 ਦੇ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ (1) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ-

"ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।"

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਧਰਮ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਪਲੇਡ ਸੈਕਸ਼ਨ 'ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ' ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਵੰਸ਼ਦ' ਵਿੱਚ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਵੰਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਲਿੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਵੰਡੇ ਹੋਏ ਵਰਗ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚੁਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1893 (1893 ਦਾ ਐਕਟ 4) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਇੱਕ ਅਣਵੰਡਿਆ ਪਰਿਵਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸੁਲਤਾਨ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਦੇਬੀ ਪ੍ਰਸਾਦ (15) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਮਸਿਤੁੱਲਾ ਬਨਾਮ ਉਮਰਾਓ (16), ਲਤੀਫੰਨੇਸਾ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ (17), ਅਤੇ ਮਿ. ਗੰਗੀਵ ਬਨਾਮ ਆਤਮਾ ਰਾਮ (18), ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। 1893 ਦੇ ਐਕਟ 4 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਰਾਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ

ਇੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਅਨੁਯਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਹ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਵਿਚਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਸੁਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ 'ਸਿਰਫ਼' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਆਰਟੀਕਲ ਦੀ ਸ਼ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਤਕਰਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਖੌਤੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਫੇਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਧਾਰਾ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਗਨ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਆਗਿਆਯੋਗ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(1) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਹੈ; ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1887 (1887 ਦਾ ਐਕਟ 17), ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2) ਵਿੱਚ 'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ-

"'ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ' ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

* * * * *
* * * * *

ਹਰ ਦੂਜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੈਣ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ, ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਕ ਪੁੱਤਰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਮੀਨ ਵੰਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਿੱਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਨਿਹਾਲ ਚੰਦ-ਗੋਪਾਲ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ (3) ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕਿਹਾ, ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੱਥੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਭਾਗੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਪਰਸੈਸਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। 1956 ਦੇ ਐਕਟ 30 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਤੇ 30, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਾਪਰਸਨਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰਵਜ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 1887 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 17 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਅਸਲ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ

ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਵੰਡ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਗਲੇ ਦੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਚੇਲੇ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਨਾ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਛੋੜੇ ਜਾਂ ਵਿਘਨ ਤੱਕ ਅਣਪਛਾਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੱਕ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਿਆਨ ਲਈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਹੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਪਗਨਡ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਰਥਹੀਣ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹੈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਇਹ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛਤ ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰਾਂ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 10-ਏ ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਮਤੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਜੇ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤਾਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਫਿਲਹਾਲ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 31ਏ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 14, 19 ਅਤੇ 31 ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 15 ਇਸ ਕੇਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 68 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਬਚਿਆ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਦੇ ਪਾਰਸਲ ਵੱਖ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, ਜੇ ਕਿ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਛੱਡੀ ਗਈ ਅਣਗਿਣਤ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਜਾਂ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਕੋਲ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ? ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਇੱਕ ਮਨਜ਼ੂਰਸੂਦਾ ਖੇਤਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਕੇ ਦੇਹਰਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦਾ ਪੱਤਰ, ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਵੀ। ਇਹ ਐਕਟ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੈ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਸਨਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਕੋਲ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਅੱਖਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ

ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਸਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਸਭ ਕੁਝ ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (19) ਵਿੱਚ ਗਰੇਵਾਲ, ਐਫ.ਸੀ., ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ-

"ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 15 ਅਗਸਤ, 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ, 1953 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਤਬਾਦਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (ਵਿਰਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੀ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, 'ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖੇਤਰ' ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲਾ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਸੁਰਖਿਅਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। - ਪਲੱਸ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ(ਬੀ), ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਬਾਦਲਾ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ:-

'10- ਏ (ਬੀ) - ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ (ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ (ਏ)' ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਾਧੂ ਰਕਬੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ, ਤਬਾਦਲੇ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ(ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁੜ-ਸੈਟਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਖੁਦ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੈਂਡੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ, ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਰਹੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਸੀਮਤ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ 1/3 ਫਸਲ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਘਟੀਆ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਲਗਾਏ ਗਏ ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਖੇਤੀ ਲਈ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੁਝ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਬਜ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਿਰਥਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (20) ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਇਸ ਆਖਰੀ-ਦੱਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੇਖਿਆ-

"ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਮੇਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ

ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬੇਕਸੂਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤਤਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਏ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਾਸਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਮੇਟਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੁਝ ਚਲਾਕੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹਿੱਸਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਦੇਹਰਾ ਫਾਇਦਾ ਦੇਣਾ (ਉਸਦੇ ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ)। ਪੰਜਾਬ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਆਫ਼ ਲੈਂਡ ਟੈਨਿਊਰਜ਼ ਐਕਟ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਸੁਭਾਅ, ਜੇਕਰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੇਈਮਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੋਝ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ-ਸਾਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ। ਬੇਦਖਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲ ਕੇਵਲ ਪਿਰਥਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਵਾਧੂ ਰਕਬਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ" ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਰਣਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਰਦੇਸੀ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ. ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਰਾਏ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਪਿਛਲੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਹੈ, ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀਲਿੰਗ ਸੀ। ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਰਦੇਸੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਰੂਪ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਐਫ.ਸੀ., ਸਪੂਰਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (21) ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਿਆਂ, ਪਿਰਥਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਪੂਰਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਰਥਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਧਾਰਾ 10-ਏ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹੋਲਡਿੰਗ, ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਅਲਹਿਦਗੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਨੁਮਤੀਯੋਗ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਰਪਲੱਸ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19-ਬੀ ਵਿੱਚ, 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਸੇਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਭੱਲੇ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ (22), ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਸਮੇਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਂਗ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕੀ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਹੈ ਤਬਾਦਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਖੇਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਮਤੀ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 19-ਏ ਅਤੇ 19-ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ 1962 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 14 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 19-ਬੀ ਨੂੰ ਸੇਧ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ- "ਧਾਰਾ 10-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ", ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 10-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਸੇਧ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਪੂਰਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਵਾਧੂ ਖੇਤਰ ਪਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਤਬਾਦਲਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਜੁਲਾਈ, 1961 ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਂਗ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪੱਤਰ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਇੱਥੇ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਹੱਦ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, "ਜਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰਪਲੱਸ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪੰਜਾਬ, ਜੋ ਕਿ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜੋ ਨਹੀਂ ਹਨ, 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 1953 ਅਤੇ 30 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ, ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਤੱਕ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਾਲ, 10 ਮਿਆਰੀ ਏਕੜ ਤੱਕ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਉਸ ਕਥਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਮੁੱਖ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1962 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 935 ਅਤੇ 936 ਨੂੰ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 1962 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 68 ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) I.L.R (1962) 1 Punj. 811: (1962) 64 P.L.R. 22.

(2) 105 P.R. 1917

(3) I.L.R (1932) 13 Lah. 435.

(4) A.I.R. 1936 Lah. 390.

(5) I.L.R. (1940) 21 Lah. 191, 195.

(6) A.I.R 1947 Lah. 372.

(7) 1953 S.C.R 1.

(8) A.I.R. 1960 S.C. 1080

(9) I.R. (1962) 1 Punj. 685.

(10) A.I.R 1959 S.C. 519

(11) A.I.R 1946 P.C 66.

(12) (1955) 2 S.C.R 1113.

(13) A.I.R 1962 S.C. 137.

(14) A.I.R. 1962 S.C 458.

(15) ILR (1908) 30 All 324

(16) A.S.R 1929 All 414.

(17) A.I.R 1934 Cal. 202

(18) A.S.R. 1936 Lah 291.

(19) (1961) 40 L.L.T 37.

(20) (1961) 40 L.L.T. 68.

(21) (1962) 41 L.L.T 30.

(22) (1962) 64 P.L.R 331.

ਸੀਮਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਏ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।